

[Aksel Larsen.]

henvise til, at de arbejdsløse har faaet forhøjet Understøttelse pr. 1. April 1940, da Maksimum blev hævet til 5 Kr. daglig eller 35 Kr. ugentlig. Det blev Maksimum hævet til, vel at mærke for de Arbejdsløsheds-kassers Vedkommende, som var i Stand til at yde Maksimum og kunde faa Arbejdsdirektørens Sanktion dertil, og det var ikke alle. Det kræver nemlig en meget god Kassebeholdning eller et meget højt Kontingent, og det er ogsaa en af Grundene til, at Rigsdagen maa beskæftige sig med Sagen nu. Den 1. April bliver Arbejdsløsheds-kasserne berettigede til at forhøje Understøttelsens Maksimumsgrænse, Maksimumsgrænsen vil stige automatisk, men de kan kun udnytte denne Ret, naar de har Penge til det, og det turde være et Faatal af dem, som har Penge til det, eller maaske slet ingen.

Hvad den Forhøjelse af Understøttelsen, der fandt Sted i December 1940, angaar, har jeg talt om den. Jeg er fortsat af den Mening, at den er uanstændig lav. Det er uanstændigt at sige til de arbejdsløse: Hvis I skulde have en Forhøjelse af Understøttelsen, der blot er saa meget, som Pristallet i Oktober gav jer Ret til, skulde I have fire Gange saa meget som det, vi giver jer. Det kan man ikke være bekendt. Man maa være klar over, at selv om man forhøjede de arbejdsløses Understøttelser i Forhold til, hvad Pristallet viser af Pristigninger, har de ikke dermed faaet saa megen Ekstraindtægt, at de kan betale de forøgede Varepriser; deres Understøttelse, Grundlaget, hvorfra man gaar ud, er nemlig for lille, og egentlig skulde de altsaa have en forholdsvis større Forhøjelse af Understøttelsen og en Forhøjelse, som stod i Forhold til Pristallets Stigning procentvis. Men man gav dem ikke engang det, men kun en Fjerdedel, og igen kun i det Omfang, Arbejdsløsheds-kasserne var i Stand til at paatage sig en endda ret stor Byrde. Dertil kommer saa det andet, at det Grundlag, man dengang gik ud fra, det Grundlag, hvorpaa man gav dem en Fjerdedel af, hvad de ellers skulde have haft efter Ministerens daværende Mening, saa vidt jeg kan se, var Oktober-Pristallet, et Pristal optaget paa Grundlag af Prisernes Stilling i September og Oktober, og det er et halvt Aar siden. Priserne er steget uhyre siden da. Derfor havde det været rimeligt allerede at forhøje Understøttelsen i Januar, det er naturligvis i endnu højere Grad rimeligt at gøre det nu eller til 1. April.

Hvad angaar, hvorvidt de arbejdsløses Levevilkkaar er særlig fortvivlede eller ikke,

kan Ministeren naturligvis have den Mening, at de ikke er særlig fortvivlede, at de arbejdsløse har det ret godt. Jeg er af en anden Mening, og de arbejdsløse, som selv kender til det, er af en anden Mening. Ministerens Mening er heller ikke særlig godt underbygget. Han har kun et eneste Argument. Ministeren siger: Understøttelserne er ikke rigelige, men man kan ikke tale om et Misforhold, naar man ser hen til, hvad andre skal leve af, som skal leve for deres Løn. Det er et meget daarlig Argument. Under sidste Verdenskrig var der visse Aviser og Politikere, der hævdede, at Understøttelserne var for høje. Da havde vi en Minister, der hed Ove Rode; han blev meget ofte angrebet for, at de arbejdsløse fik for meget i Understøttelse og fik mere i Understøttelse, end de kunde faa i Løn, og saa sagde Ove Rode altid: „Hvis det er Tilfældet — og jeg vil ikke benægte, at det kan være Tilfældet —, saa kender jeg Grunden: Lønnen er for lille, sæt Lønnen i Vejret.“

Det samme er Tilfældet nu; det er saa meget mere Tilfældet, som i Henhold til Lov, vedtaget af Rigsdagen, er der, jeg tror 70 000 — eller er det flere? — Arbejdere, der er paa Arbejdsfordeling og derved faar en uhyre beskaaren Ugeførtjeneste. Mange af dem har ganske rigtig kun nogle faa Kroner mere om Ugen i Indtægt, end de arbejdsløse fra det samme Fag har. Men det er ikke noget Argument: at de arbejdsløse maa kunne klare sig, for der er andre, der kun har et Par Kroner mere om Ugen. Det kunde jo være, at disse andre har for lidt. Det samme gælder, naar man nu sender Folk ud paa Nødhjælpsarbejde. De Folk, som kommer paa Nødhjælpsarbejde, har i mange Tilfælde en Indtægt, der kun er meget lidt større end den, de kunde faa ved at gaa arbejdsløse. Maaske kunde der endda tænkes Tilfælde, hvor Folk paa Nødhjælpsarbejde fik mindre Ugeløn, end de kunde have oppebaaret i Arbejdsløshedsunderstøttelse, eventuelt suppleret med Kommunehjælp. Men saa er det, fordi Lønnen er for lille.

Og det, man skal lægge Mærke til, er, at det er Rigsdag og Regering selv, der har skaaret Lønnen ned i disse Tilfælde. Og saa kommer man bagefter og benytter sig af, at man selv har skaaret Lønnen ned og siger til de arbejdsløse: I kan da ikke forlange højere Arbejdsløshedsunderstøttelse; I kan se, hvor lidt de andre har i Løn! Jeg ved ganske vist, at man benytter det i Kommunerne, idet man der siger: Vi kan ikke give mere i Huslejhjælp end saadan og saadan, for saa kommer vi i Konflikt med